

¶jiel għall-provdituri tal-kura fid-dar

Informazzjoni għall-provdituri tal-kura fid-dar rigward il-coronavirus (COVID-19) u kif tissapportja lin-nies li jkollhom id-dimensja.

Barra mill-miżuri għall-kontroll tal-infezzjoni li l-provdituri tal-kura għall-anzjani qed jimplimentaw b' rispons għall-coronavirus (COVID-19), dan li ġej jagħti idea ta' xi konsiderazzjonijiet għan-nies li jsofru bid-dimensja. Jekk għandek tħassib dwar is-saħħa ta' xi persuna bid-dimensja, ikkuntattja lit-tabib tagħhom direttament.

Xi suggerimenti inizjali fuq ssupport għan-nies milqutin mid-dimensja huma pprovduti hawn taħt u informazzjoni iktar dettaljata hija disponibbli billi tikkuntattja in-**National Dementia Helpline** (Linja Nazzjonali Diretta dwar id-Dimensja) fuq **1800 100 500**.

¶jiel u strategiji

Naqqas l-ansjetà żejda dwar il-coronavirus

- Kun żgur li l-informazzjoni pprovduta tkun minn sorsi awtoritattivi (e.g. Commonwealth Department of Health) [id-Dipartiment tas-Saħħa tal-Commonwealth].
- Ċekken iċ-ċirkolazzjoni tal-informazzjoni mill-medja billi tissuggerixxi li l-kljenti ma jkollhomx iċ-ċiklu ta' 24 siegħa ta' aħbarijiet fuq it-TV.
- Uża għajnuniet tal-memorja u inkoraġġamenti viżwali biex tispjega b'mod sempliċi is-sitwazzjoni preżenti.
- Ipprovi assigurazzjoni dwar l-użu tal-maskri u l-apparat protettiv personali.
- Hu l-hin biex tisma' lill-persuni u t-tħassib tagħhom

- Qis kif qeghda thossa l-persuna
- Ipprova assigurazzjoni
- Meta tgħaddi xi hin mal-persuna staqsi kif qed iħossuhom u jekk għandhom xi mistoqsiji
- Ipprova skarta li titkellem fuq l-ansjetatjiet jew tħassib tiegħek innifsek quddiem il-klijent/a tiegħek.
- Evita l-użu ta' kliem bħal pandemija jew kriżi

Naqqas it-tfixkil fit-twassil tas-servizz

- Kemm huwa possibbli żomm ir-rutini tas-soltu.
- Meta r-rutini ma jistgħux jinżammu aħdem mal-klijent tiegħek (u l-familji u l-kerers tagħhom kif ikun xieraq) biex tidentifika modi alternattivi kif jitwasslu s-servizzi
- Jekk qed tfittex alternattivi għas-sapport soċjali, tista' tkun tixtieq tikkunsidra dawn l-istrateġiji li ġejjin:
 - Tinkoraġġixxi lill-persuna li ssofri bid-dimensja biex tikkunsidra li tagħmel xi eżerċizzji ħfief f'siġġu jew madwar id-dar
 - Li jkollok attivitajiet disponibbli malajr bħal kotba, perjodiċi, jigsaws, mużika, ħdim tas-suf, u programmi tat-TV u tar-radju
 - Li tmur għal mixja ħafifa, tgħaddi xi hin fil-ġnien u li jkun hemm aċċess għall-arja friska u d-dawl naturali

Żomm is-saħħa fiżika

- Nies li jsofru bid-dimensja jistgħu jkunu jinħtieġu iktar sapport biex iżommu iġjene tajba tal-idejn. L-għajnuniet li ġejjin huma relatati speċifikament għal dan:
 - Ikkunsidra jekk tagħmilx sinjali gwida ħfief fil-banjijiet u postijiet oħra biex tfakkar lin-nies li jsofru bid-dimensja li għandhom jaħslu jdejhom bis-sapun għal talanqas 20 sekonda..
 - Aghmel dimostrazzjoni ta' kif għandu jkun il-ħasil tal-idejn. Ikkunsidra jekk tkantax xi kanzunetta biex tinkoraġġihom halli jaħslu jdejhom għal talanqas 20 sekonda.

- Jekk il-persuna bid-dimensja ma tistax tmur hdejn sink biex taħsel idejha jistgħu jkunu alternattiva ta' malajr jew is-sanitizzatur tal-idejn inkella l-messieħa (wipes) tal-idejn ta' kontra l-batteriji. Is-sanitizzatur tal-idejn huwa effettiv biss jekk l-idejn ma jkunux maħmuġin fid-dieher.
- Inkoraġġihom biex jisgħolu jew jgħatsu f'tessuta jew f'minkbhom minflok f'idejhom u żgura li t-tessuta tintrema fil-bin.
- Uża suġġerimenti u fakkari (reminders) dwar id-distanza fiżika u li ma joħroġux mid-dar
- Għasses għal sintomi bħal tal-influenza
- Għasses għal tibdiliet fl-imġieba
- Jekk il-persuna li ddur biha tħossha mhux f'sikkitha u tesperjenza sintomi tal-coronavirus (COVID-19) ikkuntattja il-linja diretta tal-coronavirus COVID-19 fuq **1800 675 398** jew ikkuntattja lit-tabib tagħhom
- Jekk ma jistgħux jagħmlu x-xiri mingħajr sapport, irranġalhom il-kunsinna tal-oġġetti tal-ikel u l-ikeliet

Naqqas l-iżolament soċjali u s-solitudni

- Inkoraġġixxi il-partecipament fl-attivitajiet ta' kuljum
- Kemm ikun possibbli żomm rutini regolari
- Inkoraġġixxi s-smiġħ tal-mużika jew tal-kotba-awdjo inkella attivitajiet oħra li jużaw is-sensi
- Inkoraġġixxi l-familja u l-ħbieb biex iwasslulhom sal-bieb pakketti ta' kura b'ittri mill-familja u l-ħbieb
- Irranġa ċekkjar regolari mill-familja jew mill-ġirien u aqsam numri ta' kuntatt jekk ikun meħtieġ iżjed sapport
- Uża s-servizz tal-voluntieri biex jiċċekjaw lill-persuna billi jagħmlulha telefonati regolari
- Ipprova rranġa mezzi oħra ta' komunikazzjoni - iPad, telefonati bil-video, skype, telefonati, messaġġi bil-medja soċjali jekk applikabbli

- Uża t-teknoloġija bħal iPads biex ikun hemm aċċess onlajn għall-logħob u konnessjoni soċjali. L-għażliet jinkludu 'A better visit' app (dementialearning.org.au/technology/a-better-visit-app), zoo virtwali (zoo.org.au/animal-house) jew mużew virtwali (artsandculture.google.com)

Agħraf u indirizza l-imġibiet li jkunu qed jidhru

- Ipprova ara minn qabel il-ħtiġijiet tal-persuna
- Agħti hin biex tipprova tifhem xi tkun qegħda tikkomunika l-persuna
- Irraporta lis-superjur tiegħek l-imġibiet mibdula li jistgħu jkunu ta' riskju għall-persuna jew għall-oħrajn
- Għal aktar pariri ikkuntattja in-**National Dementia Helpline** tagħna fuq **1800 100 500**
- Jew ikkuntattja id-Dementia Behaviour Management Advisory Service [Servizz Konsultattiv dwar l-Immaniġġjar tal-Imġieba fid-Dimensja] (DBMAS) fuq **1800 699 799**

Kif tissapportja lill-klijenti li jkunu jżolaw lilhom infushom

- Ikkjarifika mal-klijent/a tiegħek qabel ma tidhol jekk hemmx xi hadd li joqgħod fid-dar li qed jżola lill-nnifsu. Evita li żżur jekk ma tħossokx f'siktekk
- Għal aktar pariri dwar l-approċċ għas-servizzi ta' kura fid-dar ara health.gov.au/resources/publications/coronavirus-covid-19-guide-for-home-care-providers

Informazzjoni speċifika dwar d-Dimensja hija disponibbli billi ċċempel in-**National Dementia Helpline** fuq **1800 100 500**.

lċ-ċentru għat-Tagħlim dwar id-Dimensja (Centre for Dementia Learning) għandu firxa ta' programmi edukattivi komprensivi biex jgħinu lill-provdituri tal-kura għall-anzjani jindirizzaw hafna mill-kwestjonijiet imqajma hawn fuq. Għal iktar dettalji ikkuntattja **1300 DEMENTIA**. Tista' ssib ukoll firxa wiesgħa ta' risorsi fil-librerija ta' Dementia Australia: dementia.org.au/library

L-informazzjoni t'hawn fuq kenet ibbażata fuq tagħrif ipprovdut minn Alzheimer's Disease Chinese (ADC) u maqsum ma' Alzheimer's Disease International. Tista' ssib il-preżentazzjoni kollha hawn: www.alz.co.uk/news/covid-19-sharing-experience-and-advice-from-adis-member-association-in-china

Is-sitwazzjoni tal-coronavirus qed tevolvi rapidament. Din l-informazzjoni hija pprovduta bhala gwida biss u tista' ma tkunx xierqa għal kull sitwazzjoni. Għal informazzjoni aġġornata dwar il-virus żur www.health.gov.au/news/health-alerts/novel-coronavirus-2019-ncov-health-alert

Dementia Australia tixtieq tagħraf Alzheimer's Disease International u Alzheimer's Disease Chinese għal parir tagħhom biex jingabar dan il-fuljett ta' għajnuna